

Provinciale Staten van Zeeland
t.a.v. de voorzitter
Postbus 6001
4330 LA Middelburg

Onderwerp
Verkenningsoopdracht rol provincie in
stedelijke gebiedsontwikkeling

Zaaknummer
256743

Behandeld door

Verzonden

Middelburg, 3 maart 2026

Geachte voorzitter,

Aanleiding

Zeeland vervult een sleutelrol in nationale ruimtelijke opgaven en wil deze positie beter benutten. In reactie op de concept Nota Ruimte (2025) spreken de Zeeuwse overheden de ambitie uit om tot 2050 onder meer circa 75.000 woningen te realiseren. Deze opgave is noodzakelijk om economische groei, het voorzieningenniveau en de uitvoering van rijksprojecten te faciliteren.

Met het oog op 2050 zet Zeeland in op gerichte ontwikkelingen die bijdragen aan een toekomstbestendige provincie. Dit gebeurt door het maken van strategische en financiële afspraken met het Rijk en het opstellen van meerjarige agenda's per departement. Deze agenda's bestaan uit sleutelprojecten die als vliegwiel dienen voor de ruimtelijke en sociaaleconomische ontwikkeling van Zeeland, zoals woningbouwlocaties (inbreiding- en uitbreidingslocaties), uitbreiding van haven/bedrijventerreinen en gebiedsontwikkelingen zoals de Kenniswerf als hotspot voor talent en innovatie.

Naar verwachting blijft ook na 2050 de druk op de schaarse ruimte groot. De stedelijke opgave staat niet op zichzelf, maar – met name uitleglocaties- concurreren met andere ruimtelijke claims in het landelijk gebied, zoals landbouw, energie, natuur en waterveiligheid. De verwachting is daar waar het beleidsmatig onderscheid stedelijk-landelijk nu (soms) nog (strikt) gehanteerd wordt, diffuser en complementair zal worden.

Uitvoeringskracht en meerwaarde creëren

Een slagvaardige uitvoering en het creëren van meerwaarde is cruciaal om samen tot (versnelde) uitvoering te komen. Sommige ontwikkelingen zijn bovendien bovenlokaal van aard en overstijgen gemeentegrenzen, wat vraagt om een samenhangende en actieve aanpak in omvang en tempo.

Bij het opstellen van de provinciale Nota Grondbeleid (2022) is onderkend dat de provincie mogelijk een andere rol zou moeten innemen in stedelijke gebiedsontwikkelingen ('rode functies'). In de nota is vastgelegd dat nader onderzocht zou worden welke werkvormen passen bij de toenemende ruimtelijke opgaven, met inspiratie uit andere provincies zoals bijvoorbeeld provincie Brabant of provincie Utrecht.

Op basis van de analyse van Platform31, waarbij de focus lag op de woningbouwopgave, zien zij verschillende mogelijkheden voor de provincie Zeeland om haar beleid en (grond)instrumentarium ter ondersteuning van gemeentelijke woningbouwopgaven uit te breiden.

Verkenning rol provincie in stedelijke gebiedsontwikkeling

Wij zien kansen en mogelijkheden in relatie tot de (wettelijke) bevoegdheden van de Zeeuwse gemeenten en het Rijk. Samen met partijen gaan we verkennen op welke wijze de provinciale rol in (stedelijke) gebiedsontwikkeling vormgegeven kan worden met betrekking tot de kansrijke opgaven in Zeeland.

Centrale vragen/aspecten

We stellen daartoe een verkenner aan. Onderdelen van de verkenning zijn:

- Een analyse van de potentiële ontwikkelopgaven in Zeeland op basis van beschikbare kennis bij gemeenten en provincie.
- Inzicht in de huidige uitvoeringskracht en aanvullende capaciteit en expertise die nodig zijn om de gewenste ontwikkelsnelheid te (gaan) realiseren.
- De rol van de provincie, mede in relatie tot de opvattingen en voorkeuren van de Zeeuwse gemeenten.
- De randvoorwaarden voor een slagvaardige organisatie en een voorstel voor het groeipad daar naartoe.
- Een eerste indicatie van de benodigde provinciale middelen en de benodigde capaciteit en expertise.
- Op welke wijze aansluiting gevonden kan worden bij ontwikkelingen op nationaal niveau zowel inhoudelijk als financieel.
- Een overzicht van concrete kansen op korte termijn.

Looptijd en uitkomsten verkenning

De opdracht van de verkenning loopt van maart tot en met juni 2026. In de komende reguliere overleggen zoals bijvoorbeeld in de Provinciale Commissie Wonen en bestuurlijke overleggen met gemeentebesturen, zullen wij bovenstaande bespreken.

De uitkomsten van deze verkenning zullen wij met uw Staten en de Zeeuwse gemeenten delen. Mocht de verkenning aanleiding geven tot het doen van voorstellen, zullen wij deze aan u voorleggen.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,

H.M. de Jonge
Voorzitter

drs. M.C.J. Franken
Secretaris-algemeen directeur

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.